

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken, Julius 15-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Elb a.

Napoleonról ezeket olvassuk az Olaszországi leg újabb levelekben: —

„*Génu*a Jun. 25-dikén. A' rendelések, mellyeket Napoleon a' maga szigetén kihirdettet, ezen kifejezéseken kezdődnek mindenkor: *Ő Felségének Napoleonnak, Elba szigete' Fejedelmi* (Felségi hatalommal bíró) *fő urának nevében.* — Napoleon kívül Generális *Drouot* szokza azokat subscribálni. Azt jegyzik-meg ezen Generálisról, hogy ő, magát ennekelőtte Napoleontól hátrahagyattatva, vagy az előmenetel dolgában elmellőztetve lenni tartotta, 's még is most az ő thronusrol' való leesésekor önként hozzá ment és azt kérte tőle, hogy holta' napjáig nálla maradjon — A' szigeten szép sétálóhelyeket készített, *Portoferrajónál* pedig egy ispotályt épített Napoleon. A' szigetlakosainak tudokra adatta, hogy a' mesterségeket és tudományokat virágzó lábba akarja állíttatni köztök. Mint mondják, most Constituziót készít a' sziget' számára. A' magatestőrzőinek számát tizenötszázra akarja szaporítani, mind olyan Frantzia katonákból, a' kik önként mennek hozzá. Napal többire egész nap' lóháton van; az éjjelnek eg részit író asztala mellett töltil dologgal. Erőssítik, hogy oity magá-

rol' való vallástételeket készít a' jövendő világ' számára, mellyek által a' maga ezeldásait és magaviseletét, hibáinak elhalgatása nélkül felfedezvén, ezen úton és módon akar, ha szintén a' világ' előtt magát éppen meg nem igazíthattya is, legalább önnön lelkiesméretének könnyebbséget szerezni, 's a' jövendő világnak felölle való ítélet-tételét lágyítani.“

„*Livorno* Jun. 22-dikén. *Napoleon* folyvást úgy országol a' maga kis szigetén, mintha most is egy hatalmas birodalomnak kormányát tartaná kezében. Számos udvart tart. Proklamátziói, fennjáró hangon (emphasissal) irattatnak; végzéseinek nagy fontosságot költsönöz (mint igen fontosokat úgy adja a' nép eleibe). Ugy látszik, hogy tsak állásának pontját változtatta-meg, gondolkozása módja még most is az előbeni.“

Helyből *Portoferrajóból* (Elba' fő városából) így írtak Jun. 10 dikén: — „A' Császártól ezen szigeten közkézre botsattott pénznek egyik oldalán az ő mejjkepe, a' másik oldalán ilyen írás olvastatik: *Napoleon, Imperator atque rex, ubicunque felix. Insula Elba, 1814* (az az: Napoleon Császár és Király, mindenütt boldog. Elba szigete, 1814)“ — Némelyek azonközben még kétségbe hozzák, hogy már ilyen pénz találtatua a' nevezett szigeten.

Olasz Ország.

A' *Pármái, Piaczenzai, és Guastal-lai* tartományokban eddig fennállott ország-lási intézetek mind megerősítették, annyi változást kivéven, a' mennyit az ő Olasz Királyságtól való elválások elmúl-hatatlanúl megkivánt. Az eddig való Na-poleoni törvényes könyvben is csak a' há-zasságot és a' béli elválást illető határozá-sokat törölték - el és tették ezeket vissza a' Római Szentegyháznak régibb rendtar-tásaira.

Génuában ezen négy napoknak, úgy mint a' Keresztelő *Szent Janos, Péter és Pál* Apostolok, *Lőrntz Martir, és Má-ria* születése napjaiknak innepeik, mellyek Kardinális *Caprarának* egy Dekretoma által a' következett vasárnapokra tétettek vala által, most ismét visszatétettek Pápa ő Szent-sége által, az odavaló Ersek közbenjárásá-ra, a' magok táladon napjaikra, 's kihir-dettetett egész Génuában, hogy megtartas-ának mint innepnapok.

A' *Velentzében* őrizeten volt Bétsi 2-dik Landwehr Batalion visszaindult onnan Béts felé. A' Duca és St. Julien Regiment-jeik rendeltettek oda őrizetre.

Frantzia Ország.

A' Deputátusok Kamarájabeli tanáts-kozásoknak folytatása: —

Laur nevű tag az adózás' állapottyá-rol beszéllett: — Huszonöt esztendeje, úgy mond, hogy abban foglalatodunk, hogy az adó felosztatásának egyenlőségét láb-raállíthassuk; ugyan annyi esztendeje tehát, hogy megessmertük annak hibás fel-osztatása' fundamentomait: 's még sem tsi-náltunk jóvátétettetésére még eddig sem-mit. A' *Tulajdonképpen való adók* nálunk négy félek: 1) Személyes adók, 2) fekvő jószág-tól való adók, 3) az ajtóktól és ablakoktól való adók, 4) a' kere-

settől való (Patent) adók. Ezen utolsót inkább a' melesleg való adókhoz lehetne számlálni. Az ablakoktól 's ajtóktól való adók úgy szóllván kétszer fizettetnek, azért, minthogy a' házak, mellyeknek aj-tajaikért 's ablakaikért ez az adó fizette-tik, a' fekvő jószágok közzeszám-láltatnak. Frantzia országnak mostani határai szerént a' személyes adókból valami 28, a' fekvő jószágok' adójából 173, az ablakok' és aj-tók' adójából 15, a' háromból mind együtt 216 millió Frankokjőnek-bé. Kevesíteni eze-ket Fr. országnak mostani környűllállásai között, bajos lenne: de nagy könnyebbsé-gére szolgálna a' népnek már csak az is, ha az adónak felosztatása egyenlő mérték-re tétetődne. — Végezetre azt javallotta *Laur*, hogy kérjék a' Királyt, hogy köz-öljön a' Kamarával nagy sokaságu adóbé-vételekről való írásokat, számadásokat, hogy azoknak további megvisgáltatások után további fontolás alá lehessen ezt a' nevezetes tárgyat venni. Más tagok, kik azt forgatták elméjekben, hogy már a' *Dumolard* projektoma vizsgálás alatt volna, a' ki tudniillik azt javallotta, hogy közön-ségesen az ország' állapottyának administ-ratziója felől kérjenek a' Királytól előadást, úgy ítélték, hogy jó leszen elébb egyszer ezt a' *Dumolard* projektomát elővenni, 's azután a' *Laurét* az adózásról különösön. Ezen utolsó jóvallást fogadta - el a' Ka-mara.

Azután *Dumolard* állott - fel és e-képpen beszéllett: — „A' Constitutzió Ak-tájának 15-dik tikkelye, úgymond azt tar-tya, „hogy a' törvényhozó hatalomnak, a' „Király, a' Pairek Kamarája, 's a' Depu-tatusok Kamarája által kell gyakoroltatni.“ A' polgári és politikai szabadság' ezen fun-damentomának kiegészítettés (kipótoltatás) kívántatik, mellyet csak egy törvénynek segedelme által érhetünk - el. Erre nagy és sürgető szükségünk van. A' nevek ere-je nem álomlátás. A' nevek, a' képzele-

tekhez kaptasolván magokat, meghatározták és örökkévalóvá tették ezeket. A' mi törvényhozó hatalmunknak most ugyankülönösen három nevezete van, de együttvéteve nincs még eddig semmi tulajdon neve: pedig szükséges néki egy név, melly által a' közönséges gondolkozásban az ő valóságos mivolta kifejeztessék, 's ne tartatassék annak, a' mi ő nem lehet. — „Mi, úgy mond, nem vagyunk többé az úgy nevezett Generál-Státusok, a' kik már most fenn nem álló, Rendekre oszolva lévén, alázatos panaszokat nyújtottak-bé; azon revoluziós időbéli gyűlések sem vagyunk, mikor a' rosszúl értett egyenlőségnek ígésző ereje, az Orátorokat mindenféle képtelenségekre (paradoxumokra), a' népet pedig minden törvénytelenségekre ragadta; az a' Senátus sem vagyunk mi, a' melly nem önnön tettéssel a' tyrannusságnak részesévé lett vala; 's végezetre az a' néma és elnyomott Törvényhozó Gyűlés sem vagyunk, melly még tsak attól a' justol is megfosztatott vala, hogy panaszolkodhas-sék. Nékünk tehát egy más nevet kell keresnünk, melly a' mi hatalmunknak, jus-sainknak, 's ezeknek határaiknak kútfe-jét és természetét kifejezze; egy olyan nevet, melly a' nemzetet és a' két Kamará-kat bizonyossá tehetik a' felől, hogy a' Pairek és Deputátusok minden tekintetben mint szabad emberek 's egyszersmind hű-séges alattvalók, úgy fognak munkálódni. Én Uraim ezen nevezetet a' Monarkhia' bőltsőjében találom-fel, t. i. azon szabad, mezőkön, hol a' minden állapotú *Frankusok* a' magok Királyoknak szemei előtt 's az ő kormányozása alatt *Parlamentum*ba gyűltek össze. Midőn azután a' *Feudale-Systema* magát mind jobbanjobban kiterjesz-tette, s a' szolgaság lépésenként elközönsé-gesedett, tsak a' nagy *Feudumoknak* név-*viselőik* tartották-fenn magokat az eredeti alkotmányon, 's tsak ők tették végezetre a' Parlamentumot. Megbennúlván e'kép-pen a' törvényhozásbéli hatalom, így már

tsak nagy ítélő bírák voltak az ország' kevély Barói. Ezek lassanlassan a' mellé-jek vagy az ő követőikké rendeltetett Ma-gistratualis szdmelyeknek adták által a' mi régi népgyülekezeteinknek tiszteletre méltó nevezetét, 's hatalomgyakorlásunk' em-lekezetit. Isten őrizz, hogy ezen Magis-tratusoknak szemekre hánytam az azzal va-ló élést. Az ő tévelygéseik az emberi gyar-lóság' következései voltak. Egy jó Fran-tziának nem kell elfelejtkezni azokról a' szolgálatokról, mellyeket az országnak a' Parlamentumok tettek. Hanem már ma a' *Valóságnak* kell, az árnyékképeknek hel-lyekbe ülni. A' Pairek, kiket a' magok régi jusaik, vagy régi születéssek, a' hazá-nak ajánlanak, ott a' *Felső házban* ülnek; azok ülnek ott, kiket az ő szolgálattétele-ik vagy a' Király' megelegedése hívnak ezen megméltóságosíttatásra. Itt pedig (t. i. a' Deputátusok' Kamarájában) a' szabad em-bereknek, a' magok szabadságokról úgy ne-veztetett *Frankoknak*, massáját szemlélem, a' kik itt a' magok Deputátusaik által ta-nátskoznak és végeznek. Tehát az igaz és egyetlenegy Frantzia Parlamentum van je-len közöttünk, 's ezen kívül többet meg nem esmérhetünk.“ — Ezen beszédek után jo-vasolta az Orátor, hogy vegye magának a' Törvényhozó hatalom a' *Parlamentum* ne-vezetet, 's ne féljen ezen tekintetben kö-vetni egy velle velélkedő idegen nemze-tet, melly valamint a' maga szabadságával, úgy az ő ezt oltalmazó Parlamentumával is ke-vély. — „Letévén, úgymond, a' nemzeti kevélységet, vizsgáljuk azt a' Constitutziót fundamentomosan, a' melly hasonlókép-pen vérnek özöne által vásároltatván, még is sokáig nem volt tökéletes: hanem az 1688 dik esztendőtol fogva az Anglus nép' boldogságát és ditsőségét megfundálta. Frantzia ország szerentsés lett volna, ha akkor mikor a' határ nélkül való szabadtságnak kellemetességei után kapkodott, a' bőltsesség' tanácsára halgatott 's az An-glus Constitutziót választotta volna ma-

gának. De felejtük - el már most egymás' vétkeiket, mellyek illy keményen megbüntettek bennünket!" — Meghatározta a' Kamara, hogy a' *Dumolárd*' beszédit kinyomtattassa, 's további megfontolás alá vegye.

Jan. 30-dikán *Dürbach* nevű tag adta elő a' maga gondolkodását a' nyomtatásbéli szabadságra 's az ezt javasló okokra nézve: — „Igen elevenen kell, úgy mond, a' Frantziáknak a' nyomtatásbéli szabadságnak szükséges voltát érezni, kivált a' most elenyészett Országló haz által a' vélekedésbéli szabadság sőt csak a' tsupa gondolkodás ellen gyakorlott despotismusnak megszűnése után.“ — Javasolta *Dürbach*, hogy kérni kell a' Királyt, hogy gyűjtesse össze a' könyvnyomtatásbéli szabadsággal való visszaélés ellen kiadva lévő törvényeket, 's azokat kiegészíttetvén, terjesztesse olly törvény projektumot a' Kamara' eleibe, a' melly fejezze - ki nyilvánúságosan, hogy mitsoda számadással tartozzanak az írók és nyomtatók, 's mitsoda büntetést várhassanak a' magok hibáikért. de a' melly ellenben egy Ministernek se adjon semmi olyan hatalmat, mellyet ő a' bűnnek ki világosodása előtt valaki ellen gyakorolhasson. — Ezt a' projektomot, minekelőtte a' Király eleibe küldettetne, mint-hogy több tagok is kívánnyák arról való gondolkodásokat kinyilatkoztatni, még további vizsgálás alá veszi a' Kamara.

A' *Hollandiai* volt Király *Napoleon Lajos*, *Lusannát* Jun. 28-dikán, a' hol mostanság tartózkodott, oda hagyván az *Argauban* lévő *Badeni* ferdőre ment - el, de a' hol, mint beszéllenek, nem múlat sokáig, hanem *Grätz* felé *Stiriába*, 's az után talán *Róma* felé fogja útját venni.

Ugyantsak ez a' *Napoleon Lajos* ilyen nyilatkoztatást hirdettetett - ki a' *Helvétus* újságokban: — „A' *Hollandiai* volt Király, ki az 1810-dik esztendő *Juliusától* fogva *Szent - Lói* Lajos nevet vett - fel, a' *Lusannai* újságban azon egygyezést, a' melly *Fontainebleauban* Aprilis' 11-dikén készült, 's ötetis illeti, olvaván kinyilatkoztattya, hogy ő mind azokról a' hasznokról lemond, mellyek azon egygyezésnek hatodik cikkelye szerent ötet illetnék. Kinyilatkoztattya továbbá azt is, hogy mivel senkinek niutsen jussa arra, hogy az ő gyermekeinek számokra nézve bizonyos ígéreteket elfogadjon vagy megerőssítsen az ő helybehagyasa nélkül: tehát ő ezen tekintetben is semmihez számot nem tart, és semmit el nem fogad, a' mi az ő távollétében az ő gyermekeire nézve végeztetett vagy végeztethetett.

Elegyes Dolgok.

Ő Felsége *Sándor* Orosz Császár Jul. 3-dikán *Manheimba* váratott, a' hova akkor délután a' *Badeni* Nagy Hertzeg eleibe ment fogadására. Jul. 4-dikén *Bruchsalba* várták ő Cs. K. Felségét, a' hol Császárné ő Felsége, 's az anyja és leány testvérei, voltak.

A' Prussus Király Jul. 2-dikán még *Párisban* tartózkodott. A' Breteuil palotát nem fogadta - el szállásul, hanem az ott lévő Prussus Követhoz Gróf *Goltz* úrhoz szállott - bé.

Gróf *Szent Löné* (St. Leuné) a' *Hollandiai* volt Királyné *Párist* oda hagyván *Aixbe* vette úttját ferdőre, oda, a' hova ment *Mária Ludovika* Császárné is. — Más újságok szerent nem *Aixbe*, hanem *Acheube* ment a' nevezett Grófné.

Julius' 13-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 228 5/8 forintot *Váltó - zédulában*.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

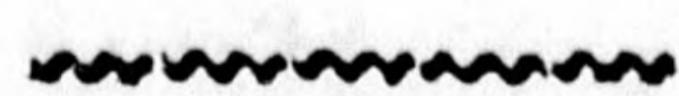
Nro. 4.

A' Magyar Kurir 5-dik darabjához.

Az elegyes dolgok' folytatása.

A' F. Marschal Gróf *Bellegarde* ő Excellentiája fő hadi szállásán (így írtak Majlandból Jun. 20-dikán) katona parancsolatban kiadatott, hogy az *Illyriában* és *Tyrolisnak* visszavétegetett részeiben fekvő Cs. K. katonaság, mint az Austriai egyéb tartományokban lévők, az ő eleségekről magok tartoznak gondoskodni; a' hópénzt pengőpénzben kapják. Ezen kívül Julius 1-ső napjától fogva Augustus' utolsó napjáig fejenként a' köz katonának fél pint, a' *Mantuában*, *Peschierában*, *Legnanóban*, *Welenczében*, 's *Paimanovában* lévőknek pedig, a' Strázsamesteren kezdve aláfelé, egy pint bor, vagy egy meszely pálinka rendeltetett a' Cs. K. Kintstár' költségén napjára. Egyéb naturálét, valamint szintén lóeledelt is, magazinumokból kapnak.

Lucka, Jun. 22-dikén. Száz ládákat, mellyek a' Toskánában özszeragadoztatott ezüst és egyéb drágaságokkal voltak megtöltve, 's a' mellyeket az *Eliza*, előbbeni NagyHertzegasszony' számára kivinni akartak, a' Fő Kormányozónak Gróf *Stahrenbergnek* eszközlése által letartóztattak, és sok *Luckai* egyéb közönséges és magános tulajdonnal egyetemben megmentettek.

A' közönséges levelekben e'képpen írtak Párisból Jun. 23-dikán: —,

„Ide e' hónap' 16-dikán jöttek-bé először a' reguláris (Linea) Regementek; addig csak Veteránusok és úgy nevezett Nemzeti testőrző seregek tették itt a' szol-

gálatot. Most már reménlhették az utolsók, hogy nem soká nyugodalomra mehetnek: azonközben most még jobban hozzáfogtak az ő gyakoroltatásokhoz, mint eddig történt, mellynek okát nem könnyű eltalálni, ha csak azt fel nem tesszük, hogy az Országlószék a' Polgári katonaság által akarja a' reguláris és testőrző Regementeket mérsékeltetni. Ezen utolsók nem jó indulatot mutatnak. Azon testőrző seregnek, a' melly *Versaliában* volt szálláson, de már most Párisba vala rendeltetve őrizetre, ezelőtt 14 napokkal mustráját tartotta Kir. Hertzeg *Berry*. A' sereget réa akarták venni, hogy kiáltsa: *Vive le Roi* [Éllyen a' Király!] de egy se kiáltotta. Azután tudokra adatott, hogy az ő zsoldjok, a' Státusnak mostani terhes állapottyára nézve, alább szállítatik, és 25 *Sols* (krajtzár) helyett csak 15 töt fognak kapni, 's csak úgy engedtetik-meg hogy Párisba mennyenek szolgálatra, ha ennyi zsoldal megelégesznek. A' katonasság ellenben közönséges egygyezéssel kinyilatkozatta, hogy nem áll réa ezen feltételre, melyre nézve azonnaltudtára adatott, hogy útját nem Páris hanem Toulon felé veszi, 's itt fogja az eránta való további rendelést elvárni. — Azt mondják, hogy vagy Koloniákba fog ez a' sereg küldettetni, vagy pedig valamely külső hatalmasságnak adatatik által, mint segítő sereg. — Azt tartják, hogy testőrző seregek nem fognak mostanság őrizeten lenni Párisban; azok is, kik a' Király' béjövetelekor velle béjöttek volt, a' Szövetséges seregekkel való meg nem szűnő veszekedéseikért, 's a' polgár katonáknak Liliom-Rend-czimereikkel va-

ló tsúfolkodásért, még akkor hamarjában elküldettek Párisból. —

„Minthogy Angliával még semmi kereskedésbéli kötése nincs Frantzia országnak: erre nézve a' Frantzia kereskedő hajók még ki sem kezdettek evezni a' nagy tengerre, hanem csak a' partok mellett való kereskedéssel érik - meg. Annyival tüzesebben hozzá látnak ellenben az Anglusok, hogy a' magok kereskedő portékáikkal Frantzia országot bétölthessék. A' Fr. kereskedők nagyon száraznak tartják azoknak biztatásaikat is, a' kik azzal akarják vigasztalni őket, hogy az ő leg jobb kereskedések a' déli Frantzia tartományok szerzeményeiknek az északi Frantzia tartományok' szerzeményeikért való költsönös tserében áll, melytől őket senki meg nem foszthattya. De éppen e' volt az a' kereskedés, melyre őket Napoleonnak minden rendelkezései szorították, 's az egész Frantzia kereskedést elszegényítették vala, 's a' többi.

Ugyan ezen újságokban így fejezi - ki Jun. 29-dikén egy Párisi tudósítás Frantzia országnak mostani állapotját: — „

„Frantzia országban még sok gyuladó matéria van minden felé elrejtve. A' Napoleon' megbukása olyan vala, mintegy puskaporos háznak fellobbanása, melly a' benne lévő bombikat minden felé széllyel szórta, a' mellyek még most pattognak egymás után széllyel. A' régi Frantzia armádának leg szebb tsapatjaik, a' mellyek Hamburghol, Magdeburghol, a' Rénusi várakból, Spanyol országbol, 's az Orosz és Anglus hadi fogságból vissza térnek, még most is egy leg szebb és igen erős armádát formálhatnának, ha össze tsatoltatnának, kiket az ő Sasaikkal való kevélykedés, az ő előbbeni vezérjeiknek tüze, és száz ditsősséges napokra való vissza emlékezés lelkesítik őket, 's mind ezeket nem akarják egy fejer pántlikáért és egy kis virá-

gért adni. Tizenkét ezer katonák és hajós legények, kik ezelőtt 14 napokkal az Anglus hadi fogságból haza érkezvén, midőn *Morlaix* mellett a' partra kiszállottak, így kiáltoztak: *Vive l' Empereur!* 's úgy nyilatkoztatták - ki magokat, hogy jó szívvel megmaradtak volna még három esztendeig azon hajókon, a' hol mint hadi foglyok tartattak, csak Frantzia ország és ne' Anglia diktálta volna a' békességet. —

„Frantzia ország a' régi *Guberniumok* formájára katonai *Kommandáságokra* osztott most fel, 's minden Osztályba egyegy Marschal, vagy mint már most nevezik őket egyegy Generál - Lajtnant küldtetett el, a' végre, hogy a' seregeket egymástól a' lehetőségig szélleszszék - el. A' jövő Septemberig az egész armáda' Generál - stábjaiknak tisztjeik venni fogják egész fizetéseket, ekkor pedig mind azok fél fizetésre tétettetnek, a' kik valóságos szolgálatban nem lehetnek; penzió nélkül minden katonai, akármely rangú legyen, elbocsátatik, ha kívánnya: mindazonáltal mind ezek az eszközök elégtelenek arra, hogy a' félelmet egészszen elhárítsák. Fájdalom! hogy a' hazabéli fábrák is nem hogy felvehetnék az elbocsátott katonaságot, hanem az Anglusoknak kereskedő portékáik miatt, eddig tartott munkássainak számát inkább kevesíteni kéntelenítettnek, a' kiknél tehát kevés reménség tálatatik a' kenyér nélkül maradó katonáknak foglalatostatásokra. A' közönséges építések megszűntek; a' vám- és egyéb adózedőknek száma jóval alább szállított, itt tehát kevés reménysége lehet a' veteránusoknak, hogy mostanság foglalatosságot kaphassanak. Leg több gondot okoznak a' régi testőrző seregek. Ezeknek egy része *Toulonba* a' más része *Metzbe* küldtetett őrizetűl; néhány lovas Regementek, mellyek nagyobbatska engedelmességet mütattak, a' Párisi környéken osztattattak szállásokra. A'

nemzeti testőrző seregek formáltatnak minden iparkodással 's finomsággal a' thrónusnak egy oszlopává, és megjegyzésre méltó, hogy mind a' kezdetét mind a' végét a' nagy revoluziónak ez a' nemzeti testőrző sereg vezérlette vagy intézte - el. Nem jó kedvel nézik a' reguláris Regimentek, hogy a' Király' lakóhelyét csak a' belső testőrzők, a' nemzeti testőrző seregek és Helvétusok őrzik. A' Király nagy bőltességet, álhatatosságot, és szelidséget mutat a' maga tselekedeteiben: hanem egy ilyen felfordúlt Császári birodalomnak zavarjában minden hibás lépést elkerülni, csak fél istennek lehetne. A' Thuilleriába 250, 's St. Cloudba az Artésiai Grófhhoz, a' ki még ott betegskedik, 50 emberek szoktak naponként strázsára menni. —

„Az a' Politziai mostanság kihirdetett rendelés is, melly a' Vasárnapoknak és egyéb innepnapoknak megtartatásokat illeti, hasonlóképpen nem jó következeseket okozott a' közönséges gondolkodás módjára nézve. A' Frantziák nem *religiósusok*, mint az Anglusok; és a' sok esztendők alatt bevett szokást egy nap nem lehet felfordítani. Több mint 20,000 emberek eltek Párisban eddig, a' hétnek felében abból, a' mit vasárnap kerestek. Ha egy közönséges ember a' maga ebédjének idejéig, 2 óráig, három pohár bort szokott volt eddiga' torkába betöltögetni: már most ugyan ezen portziót: hogy a' hasa meg ne tsalattassek, reggeli 9 óráig mind bétölti, 's ez által magát mind az imátságra mind a' dolgozásra alkalmatlanná teszi. Olyan helyen, a' hol a' marhák' eledele ily drága, 's a' ló és a' tartása illy sokba kerül, nem jó kedvel szemléli a' szekeres ember arra kényszerítettni magát, hogy egy egész napot innepeljen az úton. — Az Úrnapi processió is majd hogy több alkalmatlanságot nem adott a'

botránkozásra, mint a' lelki épületré; egy magános ember egy szőnyeget függesztettki, mellyen a' 'Sidóknak az arany borjú körül való tántzolássok rajzoltatik - le. Azt mondják, hogy a' Király sokáig ellenzette az úttzákon való processiónak visszahozattatását. Végezetre réa unván a' sok sürgettetésre, e' képpen szólott: No hát legyen, mennyetek - ki, nyargaljatok, sé táltatok [*Eh bien, sortez, courez, promenez vous*]!. A' Király' engedelmeskedésének jutalmául arra határozta magát *Madame* (az *Angoulemi* Hertzegné), hogy az énekes játékra kíserte ő Felsőségét; melyre, mint igen nagyon világi időtöltésre, mind ez ideig réa nem vette volt magát. Ezért niutsen is most játék a' Thuilleriában lévő theátrumon.

Az *Artésiai* Gróf' betegségéről ezeket jegyzik - meg a' közönséges levelek: — „Midőn ezen utolsó hadakozásnak vége felé a' Frantzia földön megjelent ő K. Hertzégsege, nagy fájdalomakat szenvedett a' köszvény miatt. Olly hír érkezvén a' házhoz, a' hol fekütt, hogy a' Napoleon darabontjai el akarják fogni, és már közel vannak, gondolkodott ő K. Hertzégsege, hogy miképpen szaladhasson - el a' nagy fájdalomak miatt. Egyéb mód nem volt, hanem hideg vízbe megferedett, a' melly ugyan akkor a' nagy fájdalmat annyira megszüntette, hogy elszaladhatott ő K. Hertzégsege, hanem a' köszvényt a' belső részeire kergette, mellynek már most veszedelmes következeseit érzi.

A' Gen. *Moreau* özvegye, 12 esztendő s leánykájával együtt, Párisba érkezett.

Spanyol ország. — Londonba Kaidis levelek érkeztek, mellyek Jul. 11-dikén indultak; egészszen halgatnak a' Spanyol országban folyó dolgokrol. Ezek a' levelek némelly előbeni leveleket is emlegetnek, mellyeket senki nem látott Lon-

douban', a' melly azt mütattya, hogy a' benne találtatott tárgyakért elfogatta őket a' Spanyol országlószék. A' Spanyol újságok is igen soványok.

J e l e n t é s.

Egy Erdély országi Fő Uraság' udvarában Kolosvárt egy ifjak' nevelésére alkalmas, és mind tudományára, mind erköltsi maga viseletére nézve esmérletes, ollyatén ifiú' ember kívántatik, a' ki a' deák, német, frantzia, sőt ha lehet az olasz nyelveket is jól értse, 's azokon jól írni és folyvást beszélni is tudjon. E' mellett, ha valamelly muzsikát is tud, annál kedvesebb leszen. — A' ki az itt leírt tulajdonságokat magában érzi, jelentse magát itt Bétsben, a' Leopold városában, a' Duna útzáiban, az 507. számú Ház' 2-dik emeletében lakó Magy. Kurir Írójánál.

Juh - Licitatió.

A' Cs. K. Patrimonialis és Familiai jószágok' fő igazgatói Hivatala *Holitschor* a' folyó esztendő Augusztusának 22-dik és 23-dik napjain, feles számú *eredeti Spanyol mag-kosokat*, 's néhány száz, egy és két esztendő, magzásra alkalmas, legfinomabb eredeti Spanyol kosoktól és anyajuhoktól származott kosokat, továbbá valami három ezer darab, 's a' fajzásra egészen alkalmas anyajuhokat fog közönséges kótyavetye által egyszeriben való készfizesért eladattatni.

A' kótyavetye tartatik a' nevezett napokon délelőtti 9 órakor a' Holitschi Cs. K. múlató kastélyban. Béts Julius 8-dikán, 1814.

Kiss István Könyvárosnál találtató

Uj könyvek Pesten.

Ő Szentségének *hetedik Pius Pápanak* szen

vedései, és a' Frantzia hatalom alól való kiszabadulása; hiteles tudósításokból öszszeszedetett. Ő Szentsége rézre metezett képevel 8.o kötve 45 kr.

Horvath Zsigmond, Amérikanak haszonnal mülattató esmértetése, vagy is az új világ' minden tartományainak, nevezetesebb hegyeinek, folyóinak, városinak, lakosinak, polgári, erköltsi 's vallásbéli állapotokra nézve a' leg újabb idő-kig 8.o kötve 1 f. 24 kr.

Etelred, Anglia Királynak történettyei, egy rézre metzett képpel. 8.o kötve 1 f.

Dobai György, a' két nagy lelku' férfiak jegyese; egy rézre metzett képpel. 8.o kötve 1 ft.

Mondolat, sok bővítményekkel, és egy kiegészített új szótárral együtt Angyalbörbe kötve 1 ft.

Mahomed' Élete és históriája, melly magában foglalja egy tökéletes rajzat az ő tőlle ki gondolt vallásnak, annak megfundálásának 's terjesztésének, az ő hadakozásaival, 's azok között esett legnevezetesebb történeteivel egyetemben fordította *Kováts Sámuel*. 8.o kötve 1 ft.

Dr. Frank, a' Nemorvosokat az Orvosok megismerésére és kiválasztására vezérlő útmutatás. Magyarra fordította *Óri Fülöp Sámuel*. 8.o kötve 1 ft. 48 kr.

Euridice. Írta Virág Benedek. 8.o kötve 30 kr.

Budai Ézsaiás, régi Romai vagy Deák Írók' élete, a' régi tudós világ históriájából. 8.o kötve 2 ft.

P. Farkas, vasárnapi és innepi Evageliomi Magyar Homiliák. 8.o kötve 2 ft. 15 kr.

~~~~~

Jobbítás. — A' 2-dik számú M. Kurirhoz tartozó Toldalek' 2-dik lapjának első hasábján, felyülről lefelé számlálván a' 16-dik sorban ezen szót *Grief*, melly csak a' hibák' igazításakor vigya atlanságból maradt ott, ki kell hagyni.